

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ความรู้ และการนำความรู้ไปใช้ กับ ความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบท จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลครั้งเดียว (One - Shot Study)

ประชากร

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบท จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียนที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2/2541 ซึ่งอาศัยอยู่นอก เขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ รวม 7 อำเภอได้แก่ อำเภอสารภี คอยสะเก็ด ทางดง แม่แตง แม่ริม สันกำแพง สันทราย จำนวน 1,656 คน โดยมีนักศึกษานอกระบบโรงเรียน ที่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม 1,594 คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ กลุ่มนักศึกษานอกระบบโรงเรียนที่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีคำนวณตามสูตร (วิเชียร เกตุสิงห์, 2537 : 27) ดังนี้

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)} \quad (\text{เมื่อความเชื่อถือได้ของการเลือกตัวอย่าง} = 95\%)$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่างหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากร
e คือ ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาระบบโรงเรียนในชนบทที่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวนทั้งหมด 1,594 คน จึงเป็นดังนี้

$$n = \frac{1,594}{1 + 1,594(0.05)^2}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง = 319.75
 ในการวิจัยนี้กำหนดจำนวนตัวอย่างเท่ากับ 350 คน

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) กับนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทที่ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน **ส่วนแรก** เป็นการวัดความรู้โดยการเก็บคะแนนสอบปลายภาค (เกรด) **ส่วนที่สอง** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมการนำความรู้ไปใช้และความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม

แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อวัดการนำความรู้ไปใช้และความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของนักศึกษานอกระบบโรงเรียน สร้างขึ้นโดยใช้มาตรวัดแบบ Summated Rating Scale ของ Rensis Likert โดยแบ่งข้อมูลออกเป็น 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1	ข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และสถานภาพสมรส จำนวน 6 ข้อ
ส่วนที่ 2	สอบถามเกี่ยวกับการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน 1 ข้อ
ส่วนที่ 3	สอบถามเกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้จำนวน 7 ข้อ
ส่วนที่ 4	สอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน 8 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการวิเคราะห์

การกำหนดคะแนนเพื่อการวัดค่าตัวแปรต่างๆในการคำนวณค่าทางสถิติได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเพื่อการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

- 1 **ความรู้**
 เกรด 0
 เกรด 1
 เกรด 2
 เกรด 3
 เกรด 4

การแปลผลคะแนนความรู้ (เกรด)

เกรดเฉลี่ย	=	0	แปลว่า ระดับความรู้ต่ำมาก
เกรดเฉลี่ย	=	.01 - 1.00	แปลว่า ระดับความรู้ต่ำ
เกรดเฉลี่ย	=	1.01 - 2.00	แปลว่า ระดับความรู้ปานกลาง
เกรดเฉลี่ย	=	2.01 - 3.00	แปลว่า ระดับความรู้สูง
เกรดเฉลี่ย	=	3.01 - 4.00	แปลว่า ระดับความรู้สูงมาก

หมายเหตุ **ความรู้ (เกรด)** หมายถึง คะแนนในแต่ละรายวิชา
 ความรู้ (เกรดเฉลี่ย) หมายถึง คะแนนเฉลี่ยในทุกรายวิชา

2 **แบบสอบถาม**

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีการให้คะแนน

ส่วนที่ 2 การใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

วัดจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับชมเนื้อหาวิชาจากสื่อทางไกลผ่าน

ดาวเทียมและหรือจากวิดีโอ

มากกว่า 12	ครั้ง/เดือน	ให้	5	คะแนน
10 - 12	ครั้ง/เดือน	ให้	4	คะแนน
7 - 9	ครั้ง/เดือน	ให้	3	คะแนน
4 - 6	ครั้ง/เดือน	ให้	2	คะแนน
1 - 3	ครั้ง/เดือน	ให้	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

มีการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมมาก	= 4.50 - 5.00	คะแนน
มีการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมค่อนข้างมาก	= 3.50 - 4.49	คะแนน
มีการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมปานกลาง	= 2.50 - 3.49	คะแนน
มีการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมค่อนข้างน้อย	= 1.50 - 2.49	คะแนน
มีคะแนนการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมน้อย	= 1.00 - 1.49	คะแนน

ส่วนที่ 3 การนำความรู้ไปใช้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลผลคะแนนการนำความรู้ไปใช้

การนำความรู้ไปใช้ในระดับสูง	=	4.50 - 5.00	คะแนน
การนำความรู้ไปใช้ในระดับค่อนข้างสูง	=	3.50 - 4.49	คะแนน
การนำความรู้ไปใช้ในระดับปานกลาง	=	2.50 - 3.49	คะแนน
การนำความรู้ไปใช้ในระดับค่อนข้างต่ำ	=	1.50 - 2.49	คะแนน
การนำความรู้ไปใช้ในระดับต่ำ	=	1.00 - 1.49	คะแนน

ส่วนที่ 4 ความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

พอใจมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
พอใจมาก	ให้	4	คะแนน
พอใจปานกลาง	ให้	3	คะแนน
พอใจน้อย	ให้	2	คะแนน
พอใจน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การแปลคะแนนความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

ความพึงพอใจในระดับสูง	=	4.50 – 5.00	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับค่อนข้างสูง	=	3.50 – 4.49	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับปานกลาง	=	2.50 – 3.49	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับค่อนข้างต่ำ	=	1.50 – 2.49	คะแนน
ความพึงพอใจในระดับต่ำ	=	1.00 – 1.49	คะแนน

เกณฑ์การแบ่งระดับสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆใช้เกณฑ์ดังนี้

ต่ำกว่า	.20	ระดับต่ำมาก
	.21 - .40	ระดับต่ำ
	.41 - .60	ระดับปานกลาง
	.61 - .80	ระดับสูง
	.81 - 1.00	ระดับสูงมาก

การทดสอบเครื่องมือ

1) **ความเที่ยงตรง (Validity)** การหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องทางด้านภาษา เนื้อหา โครงสร้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และสามารถวัดได้ตรงกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมมีความถูกต้องก่อนนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรบางส่วนที่มีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) **ความเชื่อมั่น (Reliability)** เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยพัฒนามาจากเครื่องมือที่นักการศึกษาผู้เชี่ยวชาญได้สร้างขึ้นหรือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามแนวความคิดของนักวิชาการต่างว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้จริง โดยทดสอบกับกลุ่มทดลอง (Try - out) จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นประชากรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเมืองแล้วนำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น ในส่วนของการนำความรู้ไปใช้จำนวน 7 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.7706 และในส่วนของความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน 8 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.8383.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ทำเรื่องขออนุมัติต่อหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการทำการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยมีเจตนาหมายถึงอาจารย์ประจำกลุ่ม และผู้ตอบแบบสอบถามเพื่ออธิบายถึงจุดมุ่งหมายและความสำคัญของการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลในส่วนของความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง จากคะแนนรวมผลสอบปลายภาค ซึ่งเป็นคะแนนการประเมินผลระหว่างภาคเรียน และผลสอบปลายภาค (40 : 60) ภายหลังจากศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนทำการประมวลผลเสร็จสิ้นแล้ว ในส่วนของแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้สื่อทางไกลดาวเทียม การนำความรู้ไปใช้ และความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้แก่นักศึกษาในวันสุดท้ายของการสอบ และรับแบบสอบถามด้วยตัวเอง โดยมีหนังสือถึงหัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน และอาจารย์ประจำกลุ่มขอความร่วมมือในการเก็บแบบสอบถามดังกล่าว

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการสอบปลายภาค ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 1 เดือน

กรรมวิธีทางข้อมูล

จัดเตรียมข้อมูลเพื่อใช้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS ตามขั้นตอนดังนี้

- 1) แปลงข้อมูลจากแบบสอบถาม, แบบทดสอบเป็นรหัส
- 2) วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
- 3) แปลงผลจาก Print Out
- 4) จัดทำรายงานสรุปผล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

- สมมติฐานที่ 1** “นักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่ที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันจะใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมต่างกัน” สถิติที่ใช้ คือ t-test เพื่อทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยที่จำแนกตามตัวแปร เพศ และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ONE-WAY ANOVA) ทดสอบความแตกต่าง ค่าเฉลี่ยการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมจำแนกตาม ตัวแปรอายุ, การศึกษา, อาชีพ, รายได้, สถานภาพสมรสของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่
- สมมติฐานที่ 2** “การใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมมีความสัมพันธ์กับความรู้ของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” สถิติที่ใช้ คือ Pearson's Product Moment Correlation ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมกับความรู้
- สมมติฐานที่ 3** “การใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมมีความสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ของ นักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” สถิติที่ใช้ คือ Pearson's Product Moment Correlation ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมกับการนำความรู้ไปใช้
- สมมติฐานที่ 4** “การใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” สถิติที่ใช้ คือ Pearson's Product Moment Correlation ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมกับกับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม
- สมมติฐานที่ 5** “ความรู้ มีความสัมพันธ์กับการนำความรู้ไปใช้ของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” สถิติที่ใช้ คือ Pearson's Product Moment Correlation ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการนำความรู้ไปใช้

สมมติฐานที่ 6 “ความรู้ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” สถิติที่ใช้ คือ Pearson's Product Moment Correlation ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

สมมติฐานที่ 7 “การนำความรู้ไปใช้ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” สถิติที่ใช้ คือ Pearson's Product Moment Correlation ทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการนำความรู้ไปใช้กับความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม

สมมติฐานที่ 8 “ลักษณะทางประชากร การใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ความรู้ การนำความรู้ไปใช้ สามารถอธิบายความพึงพอใจในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมของนักศึกษานอกระบบโรงเรียนในชนบทจังหวัดเชียงใหม่” โดยการ ใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นตัวแปรที่อธิบายได้มากที่สุด สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การประมวลผล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ ความเรียบร้อยของแบบสอบถามเพื่อดูความครบถ้วนถูกต้องประเด็น ผู้ตอบแบบสอบถามกรอกข้อความถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หลังจากนั้นจึงลงรหัสตามคู่มือลงรหัสที่สร้างขึ้น เมื่อกรรมวิธีการลงรหัสเสร็จสิ้นแล้วจึงทำการบันทึกข้อมูลลงเทปคอมพิวเตอร์

การวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS. WINDOWS ตามวิธีการทางสถิติที่เหมาะสมต่อไป